

učitelja malih šol nar menj 200 frankov (v našim denarji 78 goldinarjev) biti. Deželno vladarstvo, ki daje vsako léto svojim igrališam (teatram) 1 milijon in 400,000 frankov, načelništvu (Generalstab) 17 milijonov, duhovstvu 37 milijonov, vojništvu 400 milijonov i. t. d. — daje šolstvu vsako léto le 609,180 frankov in 81 centimov; ali ni to smešno majhen denár?! Vladarstvo, ki daje vsako léto 2 milijona in 340 frankov za poboljšanje konjske reje, daje za omikanje in poboljšanje človeškiga rodú le nekaj čez 600,000 frankov! En človek je tedej menj vreden kot en konj! Šolskim učiteljem le po 200 frankov dajati, ali ni to ravno toliko kakor zastran šolskiga poduka dane postave zatirati? Perva dolžnost vsaciga vladarstva je, vsim podložnim dobrote šolskiga poduka brez plačila nakloniti; torej šolstvo tako napraviti, de dobiva učitelj spodobno plačilo od vladarstva, in de otroci brez šolskiga davka zamorejo v šolo hoditi. Ni bilo tedej práv, de je bila postava dana, de morajo otroci šolno plačilo odrajtovati, ktero je v letu 1845 sneslo 23 milijonov 209,550 frankov in 85 centimov, torej več ko polovico učiteljskih dohodkov; deželskih učiteljev je bilo tisto léto 33000. Od vsih strani so se jeli rodoljubni Francozi pritoževati, de tako ravnanje ni práv, in de je silno potreba, zalostni stan učiteljev poboljšati, sicer bo časti vredni učiteljski stan zmirej bolj zgubival občinsko spoštovanje, ktero mu po vsi pravici gré. Ni tedej čuda, de se morajo učitelji, sebe in svojo družino preživiti, zraven učilišva tudi družih reči poprijeti, kakor je to neki učitelj blizo Perona storil, ki je učitelj, cerkveni pevec, gosposkini pisár, štacunar, pék, mesár in kerčmar ob enim! —

Ni davnej kar je tedej minister občinskiga učilišva na Francozkim učiteljski stan poboljšati sklenil, de bi se vsakimu učitelju na dan saj pol drugi frank (v našim denarji 34 kraje. in pol) kraljeviga plačila dajalo — ali bo pa tak majhin poboljšek kaj pomagal? — Blagor deželi, kjer so učitelji malih šol bolj plačani, kakor na Francozkim, zakaj brihten, priden in pobožen učitelj na deželi je visociga spoštovanja vreden mož. De bomo pa take učitelje imeli, morajo tudi pošteno plačani biti.“

Sivi pondeljki — huda reč.

Za mnoge rokodelce so sivi pondeljki (Blaumontag) dnevi nar večí škode. V nekim listu smo brali oistre pa resnične besede nekiga ljudoljuba zastran gerde razvade: v pondeljkih po kerčmah popivati, premoženje, zdravje in pobožnost zapravljati, rekoč:

„Če ravno dragina in revšina rokodelce tare, so vunder v pondeljkih kerčme vse polne taci ljudi, ki popivajo in druge nespodobnosti vganjajo. Taki ljudje, ki upijejo čez draginjo kruha, zapravljajo vunder ob pondeljkih, kar so čez teden zaslužili, in celi dan nemarno pohajkvajo, namest de bi delali. Kér so po takim živinskim ravnanji tudi še dostikrat v tvorek vsi jalovi, zgubijo tri dni v tednu za delo — ali je čuda, de jih potem revšina tare? O de bi jih popolnoma zaterla! saj bo za njih družino veliko boljši, de ne bo imela slabiga izgleda več!“

Opomba zastran Šent-Elenske pšenice.

Za setev Šent-Elenske pšenice je sedanji teden nar boljši čas; kdor jo želi dovelj pridelati, naj jo tedej berž na dobro zemljo in práv redko seje; če je zernje

le po štiri ali pet palcov saksebi, je dosti gosta, gosteji jo sejati ni práv, zato kér se sama takó zgosti, de je kaj.

Kdor je še kaj za seme potrebuje, jo dobi pri „Kovaču“ v Šiški še kaj maliga. Vredništvo.

Oznanilo

kmetijski družbi na ogled poslaniga krajnskiga sadja.

(Dalje.)

31. Gosp. Lorenc Pintar, odgojitelj v Radolci, so poslali, na Dolenskim popotovaje, naslednjih hrušk: iz farovžkiga verta v Soteski Nr. 1. kervavk (Sommerblutbirne), ki mehke nimajo nobene cene, terde so pa dobre. Nr. 2. gospodičin (Frauenbirne); Nr. 3. Solburgarc, Nr. 4. cesaric (gelbe Sommermuskateller) Nr. 5. krajvodnic (kleine kreiselförmige Mostbirne) Nr. 6. Wiener-Mostbirne; iz farovžkiga verta v Balti vasi pa kašnic (Flaschenbirn).

32. Gosp. Jožef Poklukar, fajmošter na Dobrovi, so na dalje poslali: Nr. 4. zelénk (gemeine Wirthschaftbirne), Nr. 5. kašnic (Flaschenbirne), Nr. 6. sedenšk (morebiti sajenšk, aus dem Samen gezogen, (na Gorenskim iz pešká izrejenimu sadju pravijo peškúr), so neko žlahtnično pléme; Nr. 7. medénk in Nr. 8. rudeškanov, ki pa še niso zreli bili.

33. Od gosp. M. Kristana, fajmoštra na Vačah: Nr. 1. gospodičin (Frauenbirn); Nr. 2. Flaschenkürbisbirn (krajnskiga imena ne vémo); Nr. 3. frühe dünnstielige Sommerbergamotte (tudi brez krajnskiga imena) posebne hvale vredna hruška.

Odborstvo sadne razstave 21. vel. serp. 1847.

(Dalje sledi.)

Oznanilo prodaje.

Ces. kralj. kmetijska družba v Ljubljani bo na sv. Mihela dan dopoldne od devetih do dvanastih, in če bo treba tudi popoldne od 3. do 6. po očitni dražbi na prodaj dala več svojih senožet poleg cesarskiga grabna, v Prulah in na Ljubljanskim močirji (mahu) ležečih, in ravno takó tudi 25 oralov in 451 štirjakov veliko zemljiše na močirji, ki se „Franzenhof“ imenuje. To poslednje zemljiše bo ali celo skupej, ali na 6 kosov razdeljeno prodano.

Kteri mislijo eno ali drugo zemljiše kupiti, naj pridejo na sv. Mihela dan ob devetih na zidani most; sicer pa zamorejo od danes vsaki dan od 9. do 12. in od 3. do 6. v pisarnici kmetijske družbe v Salendrovih ulicah Nr. 195 vse tó na tanjko zvediti, kar zvediti želijo; tukaj le še tó na znanje damo, de kupšine ne bo treba precej odriniti, ampak v šestih letih poplačati.

Odborstvo c. k. kmetijske družbe v Ljubljani 11. kimovca 1847.

Današnjimu listu je perdjan štir in dvajseti del kemije.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Krajnju	
	11. Kimovca.		6. Kimovca.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	2	33	2	30
1 > > banaške	2	50	2	40
1 > Turšice	2	—	1	56
1 > Sorsice	—	—	2	6
1 > Reži	1	54	2	15
1 > Ječmena	1	24	—	—
1 > Prosa	1	22	1	18
1 > Ajde	—	—	1	36
1 > Ovsa	—	54	—	49